

1979. Fa quatre anys que ha mort el dictador Francisco Franco. I feia pocs mesos que s'havia aprovat en referèndum l'aprovació de la Constitució espanyola. Aquest mateix any, 1978, els veïns de Balàfia van aconseguir la supressió de l'ignominiós pas a nivell de l'avinguda de l'Alcalde Porqueras, després d'un fort moviment ciutadà de protesta liderat per la neonata Associació de Veïns de Balàfia.

Paral·lelament, un grupet d'adolescents del barri, sorgits en gran part de la també recent establerta parròquia de Sant Antoni Maria Claret, es van reunir en el que s'anomenaria Grup de Joves de Balàfia, una mena de vocalia autònoma de l'Associació de Veïns.

Alguns dels seus membres van ser Vicent Artero, Merce Lambán, Emili Bayo, José Ma Fernández, Carme Bautista, Ramon Torralba, Emili Pérez, Juan A. Romero, Francisco Vizcaino, Jorge Solaní, Hortensia Huete, Juan F. Barros,...

Amarats de l'esperit de llibertat del moment, on tot estava per fer i tot era possible, les ganes de fer coses al barri eren enormes. D'aquesta manera a través del Grup de Joves es van organitzar xerrades i setmanes culturals, projeccions de pel·lícules, concerts, jocs i gimkanes dins el marc dels Focs de Sant Joan i la Festa Major recuperades.

Les reunions, primer als baixos de la parròquia i poc després al local social, un petit "xalet" situat a la cantonada de l'actual carrer Vallès (Tercio Nuestra Señora de Montserrat) amb carrer de El Ripollès i pagat per l'Ajuntament, servien tant per fer amics com per elaborar propostes de tota mena.

En una d'aquelles reunions, ja al nou local social, José Ma Fernández, conegut entre nosaltres com a "Fernandillo" se li va encendre la bombeta i va proposar d'organitzar una cursa popular al barri. La proposta va ser acollida amb entusiasme per tots els membres presents del Grup de Joves que la vam traslladar a la Junta de l'Associació. Aquesta, en un principi, la va acollir amb un cert escepticisme. Però no van trigar gaire a abraçar la idea i col·laborar en tot allò que vam necessitar com, per exemple, els diversos permisos de les institucions de la ciutat ja que encara, calendari en mà, èrem menors d'edat (aquell mateix any molts de nosaltres, nascuts a l'any 61, adquiriríem la majoria d'edat legal).

La Cursa serviria per la promoció de l'esport popular no solament al barri sinó a tota la ciutat i serviria també com excusa de donar la "benvinguda" a la primavera, de manera que van situar-la entre Sant Josep i el mes d'abril com a moment ideal per realitzar-la.

D'aquesta manera, amb moltes ganes i empemta, ens vam posar a treballar en les diverses tasques que comportava l'organització de l'esdeveniment: anar fins la fàbrica de cerveses San Miguel per aconseguir els dorsals, retolar-los a mà amb l'ajut d'unes plantilles metàl·liques que pintavem de diferents colors segons cada categoria, fer torns per les inscripcions prèvies, etc.

La primera edició es va celebrar al 1979, un any abans que El Corte Inglés decidís organitzar la seva a Barcelona, amb un recorregut bastant curt per alguns carrers del barri, amb sortida i arribada al carrer del Vallès, on hi havia el local social. El primer

guanyador va resultar ser un membre de la Policia Nacional a qui, un cop lliurat el trofeu, va marxar per seguir entrenant, ja que el recorregut se li va fer molt curt...

Els anys posteriors, vist l'èxit de la primera edició, es va decidir ampliar amb una distància al voltant dels 5 quilòmetres. Fins i tot es va provar d'obrir-lo fora dels límits del barri fent una incursió per altres carrers de la ciutat, no sense trobar força dificultats i entrebancs amb la Guàrdia Urbana d'aleshores.

La popularitat i l'èxit de les successives edicions posteriors va animar els organitzadors a fer un pas endavant més ambiciós creant, a principis de la dècada dels 90, la Mitja Marató, que va obrir les portes a corredores i corredors no només de l'àrea d'influència de la ciutat de Lleida sinó de tot Catalunya.

Dins el Grup de Joves s'havia produït un relleu generacional ja que els membres fundadors van anar dispersant-se per motius bàsicament laborals i d'estudis. Aquesta nova època de la Cursa ja va estar encapçalada doncs per la segona generació del Grup de Joves liderada per Juanjo Garra, que li va donar l'empenta i el prestigi definitiu.

Hom podria dir, sense cap mena de dubte, que aquella iniciativa d'uns joves adolescents a finals de la dècada dels 70 del segle XX, és l'esdeveniment més antic, popular i conegut que encara s'organitza al barri de Balàfia. Una llavor que ha donat i que encara seguirà donant molts fruits.

Esperem poder celebrar el 50 aniversari del seu neixament l'any 2029.

Membres fundadors del Grup de Joves de Balàfia (1977-1985) i de la Cursa Popular a Balàfia